Europaparlamentet
2024-2029

ANTAGNA TEXTER

P10_TA(2026)0075

Den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken 2026

Europaparlamentets resolution av den 11 mars 2026 om den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken 2026 (2025/2214(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), särskilt artiklarna 121, 126 och 136,

– med beaktande av protokoll nr 1 till fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) och EUF-fördraget om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen,

– med beaktande av protokoll nr 2 till EU-fördraget och EUF-fördraget om tillämpning av subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna,

– med beaktande av Parisavtalet, som antogs vid partskonferensen för FN:s ramkonvention om klimatförändringar den 12 december 2015, och FN:s mål för hållbar utveckling.

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordningarna (EG) nr 401/2009 och (EU) 2018/1999 (europeisk klimatlag)[1],

– med beaktande av protokoll nr 12 till EU-fördraget och EUF-fördraget om förfarandet vid alltför stora underskott,

– med beaktande av fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen,

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den

[1] EUT L 243, 9.7.2021, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.

ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97[2],

– med beaktande av rådets förordning (EU) 2024/1264 av den 29 april 2024 om ändring av förordning (EG) nr 1467/97 om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott[3],

– med beaktande av rådets direktiv (EU) 2024/1265 av den 29 april 2024 om ändring av direktiv 2011/85/EU om krav på medlemsstaternas budgetramverk[4],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1173/2011 av den 16 november 2011 om effektiv övervakning av de offentliga finanserna i euroområdet[5],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1174/2011 av den 16 november 2011 om verkställighetsåtgärder för att korrigera alltför stora makroekonomiska obalanser i euroområdet[6],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigering av makroekonomiska obalanser[7],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 472/2013 av den 21 maj 2013 om förstärkning av den ekonomiska övervakningen och övervakningen av de offentliga finanserna i medlemsstater i euroområdet som har, eller hotas av, allvarliga problem i fråga om sin finansiella stabilitet[8],

– med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 473/2013 av den 21 maj 2013 om gemensamma bestämmelser för övervakning och bedömning av utkast till budgetplaner och

---

2 EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
3 EUT L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj.
4 EUT L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj.
5 EUT L 306, 23.11.2011, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1173/oj.
6 EUT L 306, 23.11.2011, s. 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1174/oj.
7 EUT L 306, 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
8 EUT L 140, 27.5.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/472/oj.

säkerställande av korrigering av alltför stora underskott i medlemsstater i euroområdet[9],

– med beaktande av kommissionens ekonomiska vårprognos 2025 av den 19 maj 2025,

– med beaktande av kommissionens ekonomiska höstprognos 2025 av den 17 november 2025,

– med beaktande av kommissionens höstpaket för den europeiska planeringsterminen 2026 av den 25 november 2025,

– med beaktande av kommissionens *Debt Sustainability Monitor 2024* av den 17 mars 2025,

– med beaktande av kommissionens meddelande av den 19 mars 2025 om ökade försvarsutgifter inom ramen för stabilitets- och tillväxtpakten (C(2025)2000),

– med beaktande av den europeiska finanspolitiska nämndens årsrapport för 2025, offentliggjord den 22 oktober 2025,

– med beaktande av Mario Draghis rapport om EU:s framtida konkurrenskraft (*Draghi-rapporten*) av den 9 september 2024,

– med beaktande av det gemensamma meddelandet *Vitbok om europeisk försvarsberedskap 2030* (JOIN(2025)0120) av den 19 mars 2025 från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik,

– med beaktande av det gemensamma forskningscentrumets rapport *Measuring sustainable and inclusive wellbeing: a multidimensional dashboard approach*, som offentliggjordes den 28 januari 2025,

– med beaktande av den interinstitutionella proklamationen av den europeiska pelaren för sociala rättigheter av den 13 december 2017,

– med beaktande av La Hulpe-förklaringen om framtiden för den europeiska pelaren för sociala rättigheter av den 16 april 2024,

– med beaktande av det sociala åtagandet från Porto av den 7 maj 2021 av rådet, kommissionen, parlamentet och arbetsmarknadens parter,

– med beaktande av artikel 55 i arbetsordningen,

– med beaktande av yttrandet från budgetutskottet,

---

9 EUT L 140, 27.5.2013, s. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/473/oj.

– med beaktande av betänkandet från utskottet för ekonomi och valutafrågor (A10-0036/2026), och av följande skäl:

A. Den europeiska planeringsterminen spelar en central roll för samordningen och anpassningen av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken i medlemsstaterna, i syfte att skydda den ekonomiska och monetära unionens makroekonomiska stabilitet och uppnå en socialt rättvis övergång till en hållbar ekonomi.

B. Rekommendationerna i den europeiska planeringsterminen 2026 kommer att spela en viktig roll i utformningen av de nationella och regionala partnerskapsplaner som medlemsstaterna ska utarbeta.

C. De landsspecifika rekommendationerna inom ramen för den europeiska planeringsterminen inbegriper regelbundet nedskärningar i de sociala utgifterna, samtidigt som de knappt tar ställning till inkomstökningarna.

D. De ekonomiska utsikterna förblir osäkra, framför allt på grund av Rysslands invasion av Ukraina och den ovisshet som skapats av protektionistisk politik, tullar och handelspolitiska spänningar, som alla påverkar ekonomin negativt.

E. Enligt kommissionens höstprognos 2025 förväntas BNP-tillväxten i EU ligga nära den potentiella tillväxten, med full sysselsättning och inflation nära målnivån, även om inflationen fortsätter att öka i vissa medlemsstater.

F. För EU som helhet förutspår kommissionen en tillväxt på 1,4–1,5 % mellan 2025 och 2027, medan dynamiken i euroområdet förväntas vara lägre (1,2–1,4 %). Den potentiella tillväxten i EU förväntas minska från cirka 1,5 % 2024 till 1,3 % 2027 (i euroområdet från 1,4 % till 1,2 %), främst på grund av ogynnsamma demografiska trender.

G. EU har oroväckande stora investeringsbehov, bland annat ytterligare årliga investeringar på 800 miljarder euro som enligt Draghi-rapporten är nödvändiga för att stärka Europas konkurrenskraft och produktivitet, inbegripet 450 miljarder euro enbart för energiomställningen, varav 260 miljarder euro bör komma från den offentliga sektorn enligt Institut Rousseau. Vidare planeras 800 miljarder euro i ytterligare investeringar för försvarsutgifterna inom ramen för ReArm Europe/Beredskap 2030. Dessa investeringsmål saknar motsvarande nya egna medel, vilket innebär att unionen saknar den finanspolitiska kapacitet som krävs för att uppnå de fastställda målen. Dessa behov kan inte tillgodoses endast genom offentlig finansiering.

H. EU står inför stora utmaningar, från ihållande hot vid dess östra gränser, kopplade till Rysslands anfallskrig mot Ukraina, till geopolitisk instabilitet och osäkerhet i handeln, samtidigt som

långvariga utmaningar såsom den gröna och den digitala omställningen kvarstår.

I. I EUF-fördraget fastställs referensvärden på högst 3 % för underskottet i de offentliga finanserna och 60 % för skuldkvoten. EU:s samlade underskott och offentliga skuldkvot ligger fortfarande över referensvärdena. Både det samlade underskottet och den offentliga skuldkvoten varierar inom EU, med betydande skillnader mellan de olika medlemsstaterna.

J. Rådet har inte inlett några förfaranden avseende alltför stora makroekonomiska obalanser sedan detta förfarande inrättades 2011.

K. Den sittande kommissionen har åtagit sig att vara en ”investeringskommission” och förlitar sig på parlamentets stöd som medlagstiftare för att vidta betydande åtgärder för att öka EU:s investeringar till en nivå som står i proportion till behoven i samband med den gröna och den digitala omställningen. Kommissionen har ännu inte lagt fram något adekvat svar på unionens enorma investeringsbehov, särskilt med tanke på att faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF) kommer att ha avslutats i slutet av 2026.

L. Tidigare kriser, inbegripet covid-19-pandemin, har visat att en gemensam och samordnad europeisk insats stärker unionen. I ett konkurrenskraftigt geoekonomiskt klimat kan Europa endast skydda sina intressen och värderingar genom enighet, och genom att betona behovet av stabila makroekonomiska politiska ramar och en ännu närmare samordning av den ekonomiska och sociala politiken genom den europeiska planeringsterminen.

Ekonomiska utsikter för EU

1. Europaparlamentet noterar att EU under de senaste fem åren har ställts inför stora utmaningar, bland annat utbrottet av covid-19-pandemin och Rysslands olagliga och omotiverade krig i Ukraina, som har fått stora ekonomiska konsekvenser. Parlamentet noterar de EU-omfattande initiativens och instrumentens snabbhet och effekter när det gäller att hantera de ekonomiska och sociala konsekvenserna av externa chocker, i synnerhet RRF och det europeiska instrumentet för tillfälligt stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation (Sure).

2. Europaparlamentet noterar att enligt kommissionens höstprognos 2025, som offentliggjordes den 17 november 2025, förväntas EU:s BNP öka med 1,4 % 2025 jämfört med 2024 och med 1,4 % 2026. Parlamentet konstaterar att EU på basis av denna prognos fortfarande ligger efter USA och Kina när det gäller förväntningar på tillväxt. Parlamentet betonar att euroområdet och EU, trots betydande utmaningar, har uppvisat motståndskraft.

3. Europaparlamentet konstaterar att den potentiella tillväxten, som markerar den tillväxttakt som en ekonomi kan upprätthålla utan alltför hög inflation, förväntas minska från 1,5 % 2024 till 1,3 % 2027 i EU, och från 1,4 % till 1,2 % i euroområdet, eftersom ökningen av befolkningen i arbetsför ålder avtar. Parlamentet anser att dessa potentiella tillväxtnivåer är för låga för att kunna hantera de utmaningar som den europeiska ekonomin står inför under de kommande åren.

4. Europaparlamentet konstaterar att enligt kommissionens höstprognos 2025 beräknas det samlade underskottet i euroområdet öka från 3,1 % av BNP 2024 till 3,2 % av BNP 2025. Parlamentet noterar att underskottet, på grundval av den nuvarande politiken, förväntas öka till 3,3 % av BNP 2026.

5. Europaparlamentet noterar att 12 medlemsstater förväntas ha underskott som överstiger 3 % av BNP 2027 och att 10 medlemsstater är föremål för förfaranden vid alltför stora underskott.

6. Europaparlamentet noterar att den offentliga bruttoskuldkvoten i EU förväntas uppgå till 82,8 % 2025 och öka till 83,8 % 2026 och 84,5 % 2027, vilket är högre än referensvärdet på 60 % för enskilda medlemsstater i enlighet med fördragen. Parlamentet noterar att den offentliga skulden i euroområdet beräknas öka till 89,8 % 2026 och till 90,4 % 2027. Parlamentet noterar att skuldnivåerna varierar avsevärt mellan medlemsstaterna.

7. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att bedriva en försiktig finanspolitik i syfte att säkerställa den offentliga skuldens hållbarhet.

8. Europaparlamentet påminner om att extrema väderhändelser har en väsentlig inverkan på de offentliga finanserna. Parlamentet är medvetet om att effekterna och frekvensen av extrema väderhändelser endast kommer att öka under de kommande åren.

9. Europaparlamentet välkomnar att inflationen i euroområde har sjunkit till Europeiska centralbankens målnivå efter att ha nått sin högsta nivå på 10,6 % i oktober 2022. Parlamentet noterar dock att inflationen fortfarande ligger på olika nivåer i medlemsstaterna, och vissa har högre nivåer, inbegripet medlemsstater med energiintensiva industrier. Parlamentet noterar att både

kärninflationen och inflationsförväntningarna fortfarande ligger över målnivån. Parlamentet understryker livsmedels- och energiinflationens fortsatta inverkan på EU:s hushåll. Parlamentet noterar att inflationen påverkar inkomstgrupperna ojämnt, och att låginkomsthushåll drabbas hårdast.

10. Europaparlamentet uttrycker oro över att otillräckliga privata och offentliga investeringar sannolikt kommer att hindra hållbar tillväxt och konkurrenskraft i Europa och även hindra EU från att uppfylla de gemensamma prioriteringar som anges i EU:s strategiska agenda 2024–2029. Parlamentet betonar att medlemsstaterna måste öka sina insatser för att undanröja hinder och mobilisera större privata investeringar i linje med kommissionens strategi för spar- och investeringsunionen. Parlamentet erkänner kommissionens politiska mål att förenkla regelverket och avsevärt minska de administrativa bördorna för att främja privata investeringar. Parlamentet betonar att det finns ett akut behov av investeringar på områden såsom forskning och utveckling, infrastruktur och innovation för att öka EU:s potentiella tillväxt. Parlamentet betonar den avgörande betydelsen av nästa fleråriga budgetram, inte bara för att möjliggöra offentliga investeringar utan även för att mobilisera privata investeringar, och understryker i detta avseende att finansieringsinstrument och budgetgarantier är effektiva och ändamålsenliga verktyg för att uppnå EU:s kritiska politiska mål och tillhandahålla EU-omfattande finansieringsinstrument som är färdiga för användning.

11. Europaparlamentet noterar att kommissionen i sin europeiska makroekonomiska rapport konstaterar att bostäder till överkomliga priser är en makroekonomisk och social fråga som framför allt skapar potentiella begränsningar av arbetskraftens rörlighet och försvagad produktivitetstillväxt på lång sikt.

12. Europaparlamentet betonar att en konsekvent och målinriktad industripolitik är avgörande för att stödja EU:s tekniska omvandling och säkra resilienta leveranskedjor, samtidigt som konkurrenskraftiga och icke snedvridna marknader bevaras.

13. Europaparlamentet noterar att den genomsnittliga sysselsättningsgraden i EU har nått en rekordhög nivå, vilket avspeglar en dynamisk arbetsmarknad i majoriteten av medlemsstaterna. Parlamentet uppmärksammar integreringen av ramen för social konvergens i den europeiska planeringsterminen. Parlamentet betonar att yrkesutbildningsmodellen har visat sig vara framgångsrik i de medlemsstater som har valt att satsa på den. Parlamentet beklagar att det förekommer stora skillnader i arbetslösheten mellan medlemsstaterna, särskilt när det gäller ungdomar.

14. Europaparlamentet upprepar vikten av att säkerställa lika villkor på den inre marknaden, och uppmanar medlemsstaterna att vidta åtgärder för att fördjupa den inre marknaden genom att undanröja interna hinder.

Tillämpning av EU:s reviderade ram för ekonomisk styrning

15. Europaparlamentet påminner om att syftet med reformen av ramen för ekonomisk styrning är att göra den enklare, mer transparent och effektivare, med större nationellt egenansvar och bättre efterlevnad, och att förbättra dess förmåga att hantera skillnaderna vad gäller finanspolitisk ställning, offentlig skuldsättning och ekonomiska utmaningar, samt att bidra till att hantera de medel- och långsiktiga utmaningar som EU och dess medlemsstater står inför, även genom att främja konjunkturutjämnande finanspolitik.

16. Europaparlamentet betonar att ökningen av nettoutgifter inom den reformerade ramen för ekonomisk styrning ska vara den enda operativa indikatorn för att övervaka medlemsstaternas efterlevnad av rådets rekommendationer. Parlamentet betonar att många medlemsstater kommer att fortsätta att sakna tillräcklig finanspolitisk kapacitet för att tillgodose betydande investeringsbehov. Parlamentet noterar att den nationella undantagsklausulen redan har aktiverats för försvarsutgifter, bara ett år efter det att de reviderade reglerna trätt i kraft som en kortsiktig reaktion på extraordinära händelser utanför ett lands kontroll. Parlamentet understryker att undantagsklausulen är avsedd för tillfälliga, landsspecifika nödsituationer och inte lämpar sig för att hantera långsiktiga strukturella behov.

17. Europaparlamentet betonar att kommissionen har utökat sina skönsmässiga befogenheter inom ramen för den reformerade ramen för ekonomisk styrning, särskilt genom den process som ligger till grund för de medelfristiga finans- och strukturpolitiska planerna. Parlamentet noterar den europeiska finanspolitiska nämndens slutsats att kommissionen använde ett visst utrymme för skönsmässig bedömning för att fördröja eller besluta att inte inleda förfaranden vid alltför stora underskott. Parlamentet betonar att en enhetlig tillämpning av EU:s finanspolitiska regler är av största vikt för att upprätthålla trovärdigheten i ramen för ekonomisk styrning, säkerställa likabehandling av medlemsstaterna och upprätthålla en enhetlig och genuint europeisk strategi.

18. Europaparlamentet noterar de riktade ändringar av EU:s ram för ekonomisk styrning som kommissionen offentliggjorde den 2 oktober 2025, och som syftar till att skapa konsekvens efter den senaste uppdateringen av ramen för ekonomisk styrning.

19. Europaparlamentet noterar med oro den europeiska finanspolitiska nämndens slutsatser att ungefär hälften av de oberoende

finanspolitiska institutionerna inte formellt deltog i utarbetandet av de medelfristiga finans- och strukturpolitiska planerna. Parlamentet anser att ett större deltagande av oberoende finanspolitiska institutioner skulle öka transparensen och den externa tillsynen i ett viktigt skede av omställningen.

Finanspolitisk inriktning

20. Europaparlamentet framhåller att de offentliga investeringarna har ökat märkbart under de senaste åren, där omkring hälften av ökningen mellan 2019 och 2025 finansieras av EU, främst genom RRF. Parlamentet noterar att dessa fördelar förväntas fortsätta efter 2026, med betydande spridningseffekter i medlemsstaterna, och att de långsiktiga effekterna av strukturreformer skulle kunna öka den potentiella produktionen i euroområdet med upp till 1,3 % av BNP under perioden 2020–2033, jämfört med ett scenario utan RRF. Parlamentet uttrycker oro över att RRF löper ut 2026 och över den inverkan som detta kan ha på EU:s övergripande finanspolitiska inriktning. Parlamentet uppmanar med kraft medlemsstaterna att slutföra genomförandet av sina planer för återhämtning och resiliens senast i augusti 2026. Parlamentet påminner om att den skuld som emitterats för att finansiera RRF ska återbetalas senast 2058, på ett sätt som säkerställer en stadig och förutsägbar minskning av skulderna.

21. Europaparlamentet noterar kommissionens rekommendation att medlemsstaternas övergripande finanspolitiska inriktning i stort sett förblir neutral under 2026, trots betydande skillnader mellan medlemsstaterna.

22. Europaparlamentet betonar att offentliga inkomster och offentliga utgifter är avgörande för att säkerställa de nationella budgetarnas hållbarhet. Parlamentet påminner om rådets rekommendation om euroområdets ekonomiska politik av den 17 februari 2026, där man efterlyser en minskning av skattegapen genom att förbättra skatteefterlevnaden, bland annat genom att råda bot på skatteflykt och skatteundandragande och bekämpa aggressiv skatteplanering. Parlamentet betonar att en svag verkställighet inom skatteförvaltningen och i kampen mot skatteundandragande och skatteflykt undergräver den finanspolitiska hållbarheten och bidrar till makroekonomiska obalanser.

23. Europaparlamentet noterar kommissionens programpolitiska omställning i den nuvarande europeiska planeringsterminen, där konkurrenskraftskompassen ger vägledning för planeringsterminspaketet i stället för den årliga översikten över hållbar tillväxt. Parlamentet betonar att denna förändring stärker planeringsterminens fokus. Parlamentet betonar vikten av kontinuitet när det gäller landsspecifika rekommendationer som utformats som fleråriga och långsiktiga reformåtaganden och

medlemsstaternas insatser för att uppnå långsiktiga mål. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa en helhetssyn på den europeiska konkurrenskraften och att säkerställa att långsiktiga omställningsprioriteringar fortsätter att återspeglas på ett konsekvent och samstämmigt sätt i de landsspecifika rekommendationerna under de på varandra följande planeringsterminerna.

Landsspecifika rekommendationer

24. Europaparlamentet noterar att de landsspecifika rekommendationerna för varje medlemsstat innehåller en rekommendation om finanspolitik, i förekommande fall inbegripet finanspolitiska strukturreformer. Parlamentet noterar kommissionens åtagande att använda den europeiska planeringsterminen till att främja konkurrenskraft, stabilitet, ekonomisk tillväxt, hållbarhet och social rättvisa, samt att i planeringsterminen integrera FN:s mål för hållbar utveckling och den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Parlamentet betonar att planeringsterminen är ett viktigt verktyg för att samordna en sund makroekonomisk politik och budgetpolitik i medlemsstaterna och därmed säkra den ekonomiska och monetära unionens makroekonomiska stabilitet. Parlamentet betonar vikten av de landsspecifika rekommendationerna som hörnstenen i samordningen av EU:s ekonomiska politik. Parlamentet påminner om att landsspecifika rekommendationer är politiska åtgärder som också är en integrerad del av de medelfristiga finans- och strukturpolitiska planerna, de nationella planerna för återhämtning och resiliens och det aviserade förslaget till nationella och regionala partnerskapsplaner.

25. Europaparlamentet påminner om de landsspecifika rekommendationernas roll när det gäller att samordna EU:s prioriteringar. Parlamentet noterar bristen på framsteg i det effektiva genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna. Parlamentet noterar att mellan 2019 och 2023 uppvisade 25,1 % av de landsspecifika rekommendationerna inga eller begränsade framsteg. Parlamentet uppmanar i detta avseende kommissionen att ompröva hur landsspecifika rekommendationer utarbetas och följs upp, i synnerhet när det gäller deras framtida roll i tillgången till EU-medel. Parlamentet påminner om sitt krav på färre och mer riktade landsspecifika rekommendationer.

26. Europaparlamentet noterar kommissionens ambition att i de landsspecifika rekommendationerna ytterligare återspegla de

åtgärder som är avgörande för spar- och investeringsunionen, i enlighet med kommissionens meddelande av den 19 mars 2025[10].

27. Europaparlamentet noterar att de landsspecifika rekommendationerna kommer att spela en större roll i nästa fleråriga budgetram för att vägleda investeringar och reformer på nationell och regional nivå. Parlamentet anser att valet av reformer och investeringar bör vägledas av deras effektivitet när det gäller att försöka åtgärda de relevanta landsspecifika rekommendationerna för att uppnå en rättvis omställning till en grön och konkurrenskraftig europeisk ekonomi. Parlamentet understryker att denna process måste åtföljas av en starkare demokratisk kontroll och ett större egenansvar från medlemsstaternas sida.

28. Europaparlamentet betonar den ökande betydelsen av landsspecifika rekommendationer kopplade till de nationella och regionala partnerskapsplanerna. Parlamentet uppmärksammar att det för närvarande inte finns någon transparent eller spårbar metod för att utveckla och välja ut landsspecifika rekommendationer, och inte heller klarhet om varför vissa föreslås och andra inte, vilket ger anledning till oro när det gäller medlemsstaternas ansvarsskyldighet och likabehandling. Parlamentet uppmanar kommissionen att klargöra de underliggande förfarandena och urvalskriterierna. Parlamentet understryker att varje ökning av kommissionens utrymme för skönsmässig bedömning måste åtföljas av motsvarande mekanismer för ansvarsskyldighet och en betydande förbättring av informationsflödet till parlamentet.

29. Europaparlamentet noterar att de landsspecifika rekommendationerna för 2025 var mer inriktade på konkurrenskraft och förenkling, i linje med prioriteringarna i konkurrenskraftskompassen, samtidigt som också behovet av att främja vetenskaplig spetskompetens, forskning och innovation och teknisk utveckling betonades som viktiga drivkrafter för långsiktig produktivitet och motståndskraft. Parlamentet understryker att färre landsspecifika rekommendationer ägnas åt social- och klimatpolitik. Parlamentet konstaterar att för vissa medlemsstater innehåller de landsspecifika rekommendationerna en rekommendation om utfasning av subventioner till fossila bränslen.

30. Europaparlamentet noterar att kommissionen anser att rekommendationen för euroområdet först och främst är ett styrverktyg för Eurogruppens diskussioner. Parlamentet uppmanar dock kommissionen att följa upp rekommendationerna för euroområdet, bland annat genom att beakta dem vid utarbetandet av landsspecifika rekommendationer. Parlamentet beklagar att

---

10 Kommissionens meddelande av den 19 mars 2025 *Spar- och investeringsunionen – En strategi för att öka medborgarnas välstånd och den ekonomiska konkurrenskraften i EU* (COM(2025)0124),

kommissionen 2025 inte offentliggjorde någon översikt över genomförandet av rekommendationerna för euroområdet, som den brukade göra som en del av rapporterna om euroområdet. Parlamentet konstaterar att de landsspecifika rekommendationerna för 2025 inte direkt omfattade några rekommendationer om klimatförändringarna.

Överbrygga investeringsgapet

31. Europaparlamentet påminner om att Draghi-rapporten med eftertryck framhävde behovet av att öka offentliga och privata investeringar och genomföra ambitiösa reformer för att stärka EU:s konkurrenskraft. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att lägga fram en strategi för att tillgodose investeringsbehoven efter 2026.

32. Europaparlamentet anser att EU:s ram för ekonomisk styrning vid behov bör kompletteras med instrument och verktyg på EU-nivå för att minimera kostnaderna för EU:s skattebetalare och maximera effektiviteten i tillhandahållandet av europeiska kollektiva nyttigheter och för att reagera på unionsomfattande kriser, såsom den pågående krisen på säkerhets- och försvarsområdet. Parlamentet noterar att EU:s räntebärande värdepapper skulle kunna fungera som ett riktmärke och därigenom stärka integrationen av EU:s finansmarknader. Parlamentet efterlyser nya egna medel för att finansiera unionens politik. Parlamentet stöder inrättandet av Europeiska konkurrenskraftsfonden och Scaleup Europe-fonden.

33. Europaparlamentet betonar Europeiska rådets överenskommelse om att bevilja Ukraina ett lån på 90 miljarder euro för 2026 och 2027, baserat på EU:s upplåning på kapitalmarknaderna och med stöd av marginalen i EU:s budget.

34. Europaparlamentet noterar att den föränderliga geopolitiska miljön kräver ännu mer enighet och solidaritet mellan medlemsstaterna, särskilt med beaktande av EU:s och medlemsstaternas säkerhetsproblem. Parlamentet anser att det fortfarande är nödvändigt att stärka Europas säkerhet genom att minska de strategiska beroendena för att skydda unionens långsiktiga resiliens. Parlamentet stöder kommissionens insatser för att verka för en mer samordnad försvarsstrategi. Parlamentet noterar att instrumentet säkerhetsaktion för Europa genom förstärkning av europeisk försvarsindustri (Safe) inrättar en lånefacilitet på 150 miljarder EUR för att stödja medlemsstaternas försvarsinvesteringar. Parlamentet beklagar dock att Safe-instrumentet grundades på artikel 122 i EUF-fördraget, vilket begränsade den parlamentariska kontrollen. Parlamentet välkomnar att indikatorn för nettoutgifter utesluter all nationell medfinansiering i EU-finansierade program, vilket ger medlemsstaterna ökat finanspolitiskt utrymme att investera i

EU:s gemensamma prioriteringar, i enlighet med förordning (EU) 2024/1263[11], och därmed bidrar till att stärka synergierna mellan EU:s budget och de nationella budgetarna, vilket minskar fragmenteringen och ökar den övergripande effektiviteten i de offentliga utgifterna på vissa områden, såsom försvaret. Parlamentet betonar att medlemsstaternas åtagande att öka försvarsutgifterna inte bör ske på bekostnad av EU:s övriga gemensamma prioriteringar.

35. Europaparlamentet noterar att 16 medlemsstater har aktiverat den nationella undantagsklausulen för försvarsutgifter. Parlamentet understryker att denna klausul ger medlemsstaterna flexibilitet att öka försvarsutgifterna utan att omedelbart behöva finansiera detta genom utgiftsnedskärningar eller inkomsthöjande åtgärder. Parlamentet noterar att denna flexibilitet ger medlemsstaterna tid att ta höjd för högre försvarsutgifter i sina nationella budgetar. Parlamentet understryker att den partiella tillämpningen av klausulen avsevärt minskar de beräknade ytterligare försvarsutgifterna från 650 miljarder euro till omkring 297–337 miljarder euro.

36. Europaparlamentet varnar för att försvarsutgifter i sig inte ökar den potentiella produktionen i en ekonomi. Parlamentet anser därför att försvarsutgifterna inte bör finansieras genom ökad skuldemission på lång sikt.

37. Europaparlamentet betonar vikten av att öka samstämmigheten och samarbetet inom försvarsinvesteringar i medlemsstaterna, särskilt när det gäller strategiska stödresurser eller strategiska vapensystem som är för dyra för enskilda medlemsstater, mot bakgrund av det överhängande behovet av att utöka den europeiska försvarssektorn och säkerställa långsiktig säkerhet och strategisk autonomi.

38. Europaparlamentet påminner om att kommissionen aldrig har inlett något förfarande vid alltför stora obalanser, trots att vissa medlemsstater har återkommande obalanser i bytesbalansen. Parlamentet noterar att kommissionen ska bedöma förekomsten av makroekonomiska obalanser i de sju medlemsstater som valts ut för fördjupade granskningar i 2026 års rapport om förvarningsmekanismen.

°

---

11 Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1263 av den 29 april 2024 om en effektiv samordning av den ekonomiska politiken och om multilateral budgetövervakning samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1466/97 (EUT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

° °

39. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.